

TV 2 Reklame
Baunegårdsvej 73
2900 Helleup
Att.: Reklamejura

København den 16. marts 2005

Klage over tv-reklame for Toyota "Søren's exit" sendt på TV 2

Kim Pedersen har ved mail af 24. januar indgivet en klage over en tv-reklame for Toyota sendt på TV 2. Klager er af den opfattelse, at reklamen fremstiller bøsser som voldelige mennesker.

TV 2 Reklame har tilsendt Nævnet to dvd'er. Den ene dvd indeholder en fuld version af reklamen, og den anden dvd indeholder en forkortet udgave.

Toyota Danmark A/S har med sin udtalelse vedlagt en tekstudskrift af den fulde version af reklamen - teksten, der ikke fremgår af den forkortede udgave, er i citatet nedenfor rykket ind.

På værkstedet er Bruce ved at skrue en mindeplade i væggen. Samtidig ser man Ole O, Carina & Bruce klædt i sort, stå med ryggen til og med nedbøjede hoveder.

Bruce: *"Det er da en sorgens dag på værkstedet, og det bliver da også utrolig mærkeligt, at han ikke skal være i værkstedet mere."*

Søren og Bruce står foran indgangen til værtshuset "Klaptorsken" og Bruce ser beklemt ud.

Bruce: *"Altså jeg tror ikke, det er en særlig god idé at gå derind."*

Søren: *"Kom nu Bruce - hvor farligt kan det være?"*

Søren fører an, og de træder ind i den "skumle" bar, hvor jukeboxen kører, og en flok store "grove" mænd står i baren i deres

Mediesekretariatet

Vognmagergade 10, 1.
1120 København K

Telefon 3318 6868
Telefax 3318 6869

rtv@mediesekretariatet.dk
www.mediesekretariatet.dk

CVR nr. 11 88 46 52

Bank: Jyske Bank
Reg.nr. 8109
Konto nr. 1002 295

overalls og uldsweatre og drikker øl. Et par af mændene skuler ondt til Søren og Bruce, og Bruce hiver lidt i Sørens ærme, for at de skal vende om, men Søren er ligeglad. Han går op til baren, mens Bruce bliver stående i indgangen. Bag baren står en bidsk kromutter. Søren afgiver sin bestilling – stille og roligt.

Søren: *"Vodka og Cola."*

Bartenderen giver ham et blik, som om hun aldrig har hørt noget så tåbeligt, og stiller demonstrativt en øl foran ham. Søren tager imod sin øl, men før han tager en tår, kan han ikke dy sig for at mumle for sig selv:

Søren: *"Bonderøve..."*

Selv om Søren ikke har sagt det særlig højt, bliver der med et helt stille i lokalet. Musikken stopper. Alle mændene stirrer på Søren og begynder at rykke sammen om ham. Stemningen er faretruende, men han bliver stående. I et langt øjeblik lader han blikket glide rundt på de store mænd omkring sig, før han vender sig mod Bruce...

Søren: *"Kom Bruce, lad os skride"* (ta'r en tår af sin øl)

Bruce: *"Ja"*

Søren: *"Jeg tror, det er en bøssebar..."*

Billedet af Søren fader ud i mindepladen. Bruce fortæller!

Bruce: *"Ja jeg troede faktisk, at kølhaling det var blevet afskaffet. Der går i hvert fald rigtig lang tid, inden jeg skal på bøssebar igen. Efter sådan en..."*

Klip til: Toyota logo.

Høring

TV 2 Reklames høringssvar omhandler kun indholdet af den fulde version. TV 2 Reklame har i sit høringssvar af 7. marts 2005 oplyst følgende:

"....

Ifølge klager viser reklamen, at man kan dø af at gå på bøssebar, ligesom han ser den som udtryk for, at annoncøren hader bøsser.

Handlingen er, som vi ser den, at Søren og Bruce går ind på et typisk fiskerværtshus, hvor de fleste nok forventes at drikke øl. Da Søren – i sin irritation over ikke at kunne få en drink – kalder de øvrige tilstedeværende for "bonderøve", tager de det ilde op, og det bliver ikke bedre af, at han derefter kalder stedet for en "bøssebar". Når han gør det, må det formodes at være en bevidst provokation fra hans side – et klassisk fiskerværtshus er nok det længste, man kommer fra en bøssebar, og klientellet på "Klap-torsken" vil næppe tage bemærkningen som et kompliment.

Det fremgår da også af Bruces afsluttende bemærkninger, at Søren er kommet af dage efter en kølhaling – en gammeldags facon at afstraffe nogen på, ved at trække dem ind under en båd. Når Bruce så tilføjer bemærkningen om, at han i hvert fald ikke skal på bøssebar foreløbig, er det for at understrege hans umådelige naivitet. Han er gennem alle de øvrige reklamer i serien blevet fremstillet som en meget følsom type, som tror på alt, hvad Søren fortæller ham, og tager alting meget alvorligt. Det er således en del af pointen i reklamen, at Bruce tydeligvis ikke ved, hvad en bøssebar er.

Vi kan på denne baggrund ikke tilslutte os klagers opfattelse af, at reklamen fremstiller bøsser som voldelige personer, eller på nogen måde er udtryk for et had mod bøsser. Brugen af udtrykket "bøssebar" tjener udelukkende det formål at illustrere Sørens manglende sans for diplomati – det er en måde at understrege hans personlighed på. Han kunne for den sags skyld ligeså vel have kaldt folkene på værtshuset for "københavnersnuder" – hans hensigt er blot at kalde dem noget, som ligger langt fra deres eget miljø, og som derved vil virke provokerende på dem.

Vi har i øvrigt lagt vægt på, at der ikke ligger noget nedsættende i selve ordet "bøssebar". Ordet bruges også af mange bøsser, og i betydningen ligger blot, at der er tale om en bar, der hovedsageligt frekventeres af homoseksuelle.

Det er samtidig vores opfattelse, at en overdreven forsigtighed i forhold til brug af referencer til minoritetsgrupper kan medvirke til at fastholde tabuiseringen af disse grupper i andre dele af befolkningen. Det er naturligvis en forudsætning, at brugen af en sådan reference ikke har til hensigt at ned-

gøre eller krænke den pågældende minoritetsgruppe, hvilket vi som sagt ikke finder er tilfældet i reklamen for Toyota.

Vores samlede vurdering af reklamen er således, at den ikke er i strid med Reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1, om, at en reklame skal være udformet med behørig social ansvarsfølelse.

....”

Toyota Danmark A/S har i brev af 7. marts 2005 følgende kommentarer:

” ....

Vi må som udgangspunkt konstatere, at klager har misforstået budskabet og sceneriet i sin helhed, og hvis vi skal forholde os til det, der bliver klaget over, er det jo et væsentligt argument.

Vi er ikke på en bøssebar, vi er på en fisker-bodega ved navn Klaptorsken. Udenfor står fiskergrej; ruser, fiskekasser m.v. Og indenfor spilles musik af bandet Tørfisk og alle gæsterne er i overalls, store sweaters, sydvest m.v.

Vi fortæller, at kommer der en københavner ind på et værtshus, befolket af store, stærke og meget maskuline hav-fiskere, og bestiller en cocktail, mens han fornærmer klientellet, så kan han risikere at få en på lampen. Og det er nok ikke helt forkert.

Vi har generelt behov for at trække situationen rimelig skarp op, idet vi i reklamefilm kun har ca. 30-60 sekunder til at fortælle historien; opbygning, konflikt og forløsning.

Vi har valgt, at den ultimative fornærmelse af gæsterne på et fisker-værtshus i Jylland i Sørensen københavnerretorik må være ”bøssebar”, og ikke kan være tøssebar, danseskole, el. lign. Han kalder fiskerne for bonderøve for at få deres opmærksomhed, men rent dramaturgisk skal vi gøre rede for, at Sørensen provokation er så tilpas stor, at han får en kølhaling, og dermed opnår vi den tilsigtede effekt, nemlig at få ham skrevet ud af filmene på sand Sørensen-manér. Hans karakter er generelt meget grovkornet og seerne forventer, at han er flabet ud over det sædvanlige.

Mht. lovligheden af reklamen, vil vi mene, at i forhold til reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1, så er reklamen både lovlig, sømmelig, hæderlig, sandfærdig og udført med behørig social ansvarsfølelse.

Vi påstår hverken, at bøsser er meget voldelige, at vi hader bøsser, eller at man dør af at være i en bøssebar. At klager synes reklamen er "helt forkert" er et subjektivt synspunkt, og der er klager jo ganske fri til at mene, hvad han vil.

Vi beskæftiger os slet ikke med bøsser/homoseksuelle mennesker i denne reklame og har således heller ikke udtrykt nogen holdning omkring dem.

Vi mener ikke, at ordet "bøssebar", strider med § 10, stk. 2, som diskriminerende i forhold til race, køn, alder, religion eller nationalitet.

Ordet "bøssebar" er en del af dagens almindelige sprogbrug og bruges om de barer, der primært besøges af homoseksuelle. Ordet bruges bredt i samtlige medier trykte som audiovisuelle, litteraturen, filmverdenen m.v. Landsforeningen for bøsser og lesbiske omtaler barer, hvor de samles, som bøssebarer, og slår man ordet op i Google, kommer der 687 hits.

I rejseguider over udenlandske storbyer er barer/restauranter typisk grupperet, da det er forventeligt, at man kan skelne typen af barer fra hinanden. Således undgår man at gå på stripperbar eller bøssebar, hvis man gerne vil på kaffebar eller omvendt.

Skulle man på den anden side gå uden om ord som "bøssebar", ville det svare til at udelukke end del af befolkningen og deres kultur og nægte dem adgang til medieverden og dermed også reklameverdenen. Og det har vi jo heldigvis ikke for vane. Vi erindrer Lars von Triers Politikenreklame hvor to mænd "kaster" sig over hinanden på køkkenbordet, og vi er af den opfattelse, at der ligger en accept af minoriteter (ikke at vi ved, om man stadig kan kalde homoseksuelle for en minoritet) ved ikke at ignorere, forbigå og tabuisere.

Vi har arbejdet i 3 år i det pågældende humoristiske univers og tilstræber så vidt muligt at tage seernes kendskab til og glæde ved vores figurer med i betragtning, når vi skriver nye manuskripter og giver dialogen det sidste lille tvist. Det er vores overbevisning, at folk generelt godt forstår, at når Bruce, som altid er portrætteret som rimelig naiv, i slutreplikken understreger, at "der går lang tid før han skal på bøssebar igen...han siger mere -efter en tænkepause (som også er ret relevant, for at understrege, at han

ikke kender til ordet/betydningen)”, så er det en humoristisk kommentar til vores egen dialog og en opblødning af hele situationen, at Søren har været fræk og fået bank. Og at ej heller Bruce har forstået, at fiskebodegaen ikke er en bøssebar, men et almindeligt værtshus.”

Nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 2, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed jf. lovbekendtgørelse nr. 506 af 10. juni 2004 behandlet sagen på sit møde den 15. marts 2005 og skal **udtale**:

I henhold til § 8, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 194 af 20. marts 2003 om reklame og sponsorering i radio og fjernsyn skal reklame i radio og fjernsyn, som al anden reklame, være lovlig, sømmelig, hæderlig og sandfærdig og være udformet med behørig social ansvarsfølelse.

Det er Radio- og tv-nævnets opfattelse, at reklamen giver seerne indtrykket af, at Søren er afdød ved døden, hvilket bliver bekræftet med Bruces kommentar om, at han troede, at kølhaling var blevet afskaffet.

Mændenes påklædning og attitude giver indtryk af, at Bruce og Søren befinder sig på et værtshus for fiskere og ikke på en ”bøssebar”. Netop derfor finder mændene Sørens kommentar om, at stedet er en ”bøssebar” provokerende. Bruce, som i alle Toyota-reklamerne fremstilles som meget naiv, tager Sørens kommentar for pålydende og tror derfor, at de rent faktisk var på en ”bøssebar”, hvilket bevidnes af hans afsluttende bemærkning om, at der skal gå rigtig lang tid, inden han skal på ”bøssebar” igen.

Det er Radio- og tv-nævnets opfattelse, at reklamen på grund af sin tilsigtede humor, herunder at de tydeligvis ikke befinder sig på en ”bøssebar”, ikke fremstiller homoseksuelle som voldelige mennesker og ikke er udformet i strid med behørig social ansvarsfølelse.

Sekretariatet finder endvidere ikke brugen af ordet ”bøssebar” diskriminerende overfor homoseksuelle, da der er anvendt en i sprogbrug almindelig anerkendt betegnelse, som ikke anses for nedsættende. Mange mænd vil føle det provokerende, at blive kaldt for en ”bøsse”, da det antageligvis krænker deres mandlige selvfølelse, hvorfor fiskerne vrede blot afspejler denne sædvanlige reaktion.

I den fulde version af reklamen fremgår det tydeligere end i den forkortede udgave, at der er tale om et værtshus for fiskere, hvorfor denne reklame så meget desto mere ikke findes at være udformet i strid med behørig social ansvarsfølelse.

På baggrund heraf træffer Radio- og tv-nævnet følgende

AFGØRELSE:

Tv-reklamen for Toyota "Sørens exit" sendt på TV 2 er ikke i strid med reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Christian Scherfig
formand

/Christina Sigvardt
nævnsssekretær